

УДК 336.6

ОРЕХОВА К. В., канд. екон. наук, доц., доцент кафедри банківського бізнесу та фінансових технологій Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

БОРОДИНА К. О., студентка Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Актуальність теми. Нестабільність економічної та політичної сфер України в умовах поширення пандемії Covid-19 призвели до появи питань ефективності та стабільності підприємств. Кризові явища, що спостерігаються в усіх сферах економічних відносин, підвищують ризики та загрози ефективному функціонуванню підприємств. Це змушує шукати нові способи та інструменти забезпечення фінансової безпеки підприємства.

Постановка проблеми. Проблематика підвищення фінансової безпеки підприємств належить закордонним та українським науковцям і практикам: Я. Б. Базилюк, О. І. Барановський, І. А. Бланк, І. В. Демченко, В. С. Домбровський, А. О. Єпіфанов, Т. Контогянис, В. С. Котковський, О. Л. Пластун, В. П. Пильнова, Г. Т. П'ятницька, С. М. Фролов, Ю. О. Хижняк. Віддаючи належне внеску вчених, слід відмітити, що недостатньо дослідженими залишаються питання фінансової безпеки підприємства в умовах пандемії Covid-19.

Викладення основного матеріалу. Фінансова безпека підприємств визначається прийнятним рівнем фінансового стану, який є гарантією незалежності, головною передумовою безперебійної та стабільної діяльності, засобом підвищення конкурентоспроможності та формування передумов інвестиційної активності.

Формування стратегії фінансової безпеки ПрАТ «Київстар» необхідно здійснювати шляхом співставлення рівнів стратегічної безпеки з фінансовою [1]. За результатами опитування експертів ПрАТ «Київстар» оцінено його стратегічну фінансову безпеку за визначеними складовими (табл. 1).

Таблиця 1

Розрахунок фінансової безпеки ПрАТ «Київстар»

Перелік загроз	Середня оцінка загроз експертами за коефіцієнтами впевненості	Правило розрахунку	Порядок Розрахунок	Результат розрахунку
Інтелектуально-кадровий потенціал				
впливність кадрів	-0,15	-	-	-
складні умови праці	-0,12	Правило 2	$(-0,15)+(-0,12)+(-0,15)*(-0,12)$	-0,25
недостатня мотивація	-0,21	Правило 2	$(-0,25)+(-0,21)+(-0,25)*(-0,21)$	-0,41
напруженість праці	-0,17	Правило 2	$(-0,41)+(-0,17)+(-0,41)*(-0,17)$	-0,51
Фінансова безпека			1-(-0,51)	1,51
Проблематика конкуренції				
інтенсивна конкуренція на ринку мобільного зв'язку в Україні	1,00	-	-	-
пропозиції іншими мобільними операторами більш вигідних тарифів та послуг	0,75	Правило 1	$(1,00+0,75)-(1,23*0,75)$	0,83
Фінансова безпека			1-0,83	0,17
Техніко-технологічне забезпечення				
використання орендованого, а не власного обладнання	1,45	-	-	-
низький рівень рентабельності наданих послуг	1,90	Правило 1	$(1,25+1,90)-(1,25*1,90)$	0,60
необхідність залучення інвестиційних коштів	0,58	Правило 1	$(0,60+0,58)-(0,60*0,58)$	0,83
збільшення затрат на надання послуг (електроенергія)	0,45	Правило 1	$(0,83+0,45)-(0,83*0,45)$	0,91
Фінансова безпека			1-0,91	0,09

Вплив економіко-політичних процесів				
недосконалість нормативно-правового законодавства	-0,57	-	-	-
зниження купівельної спроможності населення	0,25	Правило 3	$((-0,57)+0,25) / (1+0,25)$	-0,26
тенденція до відмови клієнтів від послуг компанії (особливо стаціонарного зв'язку)	0,35	Правило 3	$((-0,26)+0,35) / (1+0,35)$	0,07
Фінансова безпека			1-0,07	0,93

Джерело: складено авторами за даними [2; 3]

Інтегральний показник стратегічної фінансової безпеки ПрАТ «Київстар» буде мати значення:

$$\text{ФЕБ} = 0,30 * 1,51 + 0,20 * 0,17 + 0,20 * 0,09 + 0,30 * 0,93 = 0,784. \quad (1)$$

Висновки. За результатами проведеного дослідження слід зазначити, що ПрАТ «Київстар» є майже монополістом серед мобільних операторів України, яке має найбільше покриття мережею – 51 %, широкі можливості для подальшого розвитку своєї діяльності, тому що має у власності обладнання, що підтримує новітні стандарти зв'язку 4G та LTE.

Щодо несприятливих тенденцій, які негативно впливають на рівень стратегічної фінансової безпеки ПрАТ «Київстар», то вони не відрізняються від проблем інших підприємств мобільного зв'язку, а саме: висока конкуренція, непривабливі умови для залучення інвестицій, пов'язані із складною економіко-політичною ситуацією у світі.

ПрАТ «Київстар» має достатньо власних фінансових ресурсів, є прибутковою і має можливості для отримання додаткових коштів за рахунок продажу чи надання в оренду власного обладнання та мережі.

Негативні тенденції спостерігаються в системі управління персоналом ПрАТ «Київстар», а саме: недостатня нематеріальна мотивація, напруженість праці, складні умови праці, що і є причиною

плинності кадрів.

Забезпечення фінансової безпеки як на рівні окремого підприємства, так і окремо взятої країни – далеко непросте завдання, що вимагає суттєвих зусиль від тих, на кого покладено його вирішення. В цілому, фінансову безпеку підприємств визначають у ролі механізму, що з однієї сторони, відповідає за стійкість фінансової системи за рахунок застосування фінансових інструментів захисного характеру, а з іншої – формує її успішність за рахунок організації оптимального застосування ресурсного забезпечення.

Список літератури:

1. Меліхова Т.О. Оцінка рівня фінансової безпеки підприємства як основний складник економічної безпеки: узагальнення наявних методичних підходів та критичний аналіз. *Економіка та управління підприємствами*. 2018. № 1 (63). URL: http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/1_63_2018_ukr/13.pdf (дата звернення: 13.09.2021).
2. Офіційний сайт Державної служби статистики. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/oper_new.html (дата звернення: 27.09.2021).
3. Офіційний сайт ПрАТ «Київстар». URL: <https://kyivstar.ua/uk/mm> (дата звернення: 08.10.2021).